

RAŻNY (4) *ai*

rażny (4), [**rażny** *a.* rażny].

a jasne.

comp rażni(e)jszy (2).

sg [*m N* rażny, rażny. ◊ *L* rażnym.] ◊ *f I* rażną (1). ◊ [*n N* rażn(e).] ◊ *pl N m pers* rażni(e)jszy (1). *subst* rażni(e)jsz(e) (1). ◊ *I f* rażn(e)mi (1).

Sł stp brak, Cn notuje, Linde XVIII w.

1. Dogodny, odpowiedni; commodus, opportunus *Cn* (1) :

a. *O człowieku [komu do czego]* (1) : Snac myśli [*kanclerz*] Działyńskiemu ktoremus to Kowale spuścić, ale trzeba comparatią przed nim wczynić Działyńskich a Gostomskich więc y osoby, Pana Podkomorzego ze mu ci mogą razniejszy bydz doprzyiazni. *ActReg* 81.

b. [*O miejscu: Doftaniefz ich [jarzqbków] też y plotkami [lege: pŁotkami]: to iefz czyniác ie ná trzy łokcie od źiemie tákim fpořobem: przytkni lařkę do iákiego krzá/ gdzie by mieyfce rózne było* *CygMyřl* C3v.

rażny do czego: Habitabilis, das zu bewohnen tũchtig ift. P. godny álbo rózny do mieřzkánia. Volck 266.

Szereg: »godny albo rażny«: Volck 266 cf rażny do czego.]

2. O bronii: zdolny, odpowiedni do rażenia, przebijający (2) : Iuhrowie [...] zęby ich [*morsów*] ktore fą barzo ciężkie, flą do Mořkwy y czyniá z nich okładziny do mieczow y do řzabli, aby dla ciężki rękoieřci tim razniejřze były. *MiechGlab* 61; Alés ty nie tylko zwyřł dármo koniem toczyř/ Albo z kopiiá róznią do pierścieniá řkoczyř: [...] Nie ieden twóy grot zořtał w hárwym Mořkwicińie. *KochEpit* A3.

3. Wyrażny, jasny (1) :

Szereg: »rażny a nie pomieszany« (1): Bo ták (miřternie) słowá rózniemi á nie pomieszánemi řentenciámi (lub wyrokámi) zdořifz/ y zás řentencie řwiáćtem słow obiařniařz/ że nic leřřze⁸⁰ byř niemoże. *ModrzBazBud* ¶6.

4. [Chętny, sprawny, szybki: gdyż niewiářtá, iáko dziw ieden w náturze, á źwierzę ná czás co na iádořiwitřzé á na wřćiekleřřzé, tych tákich chorób [wenerycznych] w sobie noři wielki początek, ieřřli Bogá przed oczymá niémáiąc, o pendenćie [= członku męřkim] róznyim tylko myřli *OczkoPrzymiot* 330.]

Synonimy: 1. dostateczny, sposobny; 3. jasny.

Cf **NIERAŻNY, PRZERAŻLIWY, PRZERAŻNY, PRZERAŻAJĄCY, WYRAŻNY**